

An abstract painting featuring a vibrant yellow upper half and a dark green lower half, separated by a horizontal band of white and light green. The brushstrokes are thick and expressive, creating a sense of movement and texture. The overall composition is dynamic and evocative.

František Záruba

Úvodní slovo J. Kláta

Málokterý umělec české scény se tak výhradně koncentruje na zachycení krajiny ve všech stavech své existencionální podstaty a to pomocí dnes již klasických malířských prostředků, tak jako František Záruba. Ve své snaze o nové uchopení obrazu a nové pojetí krajinomalby jako adekvátního pojetí výrazu a orientace ve světě se mu krajina stává dějištěm imanentně přítomných přírodních sil a současně vyjadřuje subjektivně vnímanou realitu krajinných vizí. To vede k oproštění od předmětnosti a civilnosti námětu, která byla dříve typická pro ranné dílo ve kterém se František Záruba inspiroval klasickým pojetím české krajiny jaké známe především z okruhu Umělecké besedy a malířů české domoviny – V. Rabase, V. Beneše, či V. Rady. Tato poloha, jakkoliv vyhovovala jeho naturelu, se stala pouhou epizodou, nebo chcete-li odrazovým můstkem pro budoucnost a také dobrým inspiračním zdrojem poctivého malířského přístupu ve zkoumání podstaty krajiny.

Zlom v jeho tvorbě, který byl již po určitou dobu diskrétně ohlašován, nastal v souvislosti s hledáním nových možností krajinomalby a procesem odpoutávání se od popisného plenérismu. Ten může probíhat v podstatě dvěma směry, svým způsobem protipólně alternujícími: na jedné straně, řekli bychom, konstruktivní, metoda „očišťování“

Krajina, 2000, olej, sololit, 30x40

obrazů od vizuálních irelevancí akcentováním skryté geometrie krajiny, a na straně druhé cesta vyjadřující se lyrickým zduchovněním, dematerializovanými vizemi, cesta ke krajině jako zrcadlu duše. Dřívější čistou malbu bez obsahové lineárnosti mohl autor přivést až k hranicím abstrakce, kterou však neakceptoval a v procesu postupující fabulační marginalizace se rozhodl ve prospěch osobitých panteistických vizí, kde člověk je zastoupen pouze „stopou“ (křížem, ošetřeným stromem, apod.), jemuž odpovídalo též nové prostorové pojetí Františkových krajinomaleb. Jestliže se v předešlém období pohled otvíral do krajinných prostorových dálek, tak nyní naopak nekonečný prostor vniká do prostoru vnitřního. Překlápěním zadního plánu

Olešnice 1999, olej, sololit, 60x80

Ticho 2002, olej, plátno, 50x105

pení jak námětu tak i prostoru. Páteří těchto snah, jež nedávno vykrystalizovaly z dosavadní tvorby, bezpochyby je cyklus monumentálních krajin „V modrých horách“ jejichž podtitulem může být vztah člověka a nekonečnosti přírody. Hluboký prostor krajiny a vytrácení se krajinných plánů do nekonečna v sobě nese jistý vnitřní a hluboce existenciální filosofický význam. Modré horské hřebeny se navzájem přelévají a slunce bez času se rozlévá po vrcholech

kupředu, kdy nekonečný prostor vniká do prostoru vnitřního jsme svědky jistého typu transcendentální závratí dematerializovaných vizí krajinných komemorativních konfigurací. Autor naplňuje své obrazy alegorickou atmosférou převedenou zpětně v jistý druh malířského média, jež samo o sobě může být obsahem.

Současná tvorba se nese ve znamení pokračování již nastoupené cesty a rovněž v hledání nových výrazových a obsahových prostředků. Jedním z hlavních motivů dnešního a zdá se že i osudového zájmu se stalo opětovné zkoumání dálky, obzoru a horizontu, tedy motivů již známých z autorovy námětové škály jak ze staršího, tak i nedávného období. Dalo by se říci, že se František opětovně navrácí a reviduje dosavadní pojetí svých obrazů v již klasickém námětu ve prospěch nového ucho-

i v údolích. Zvlněnost terénu může připomenout rozbouřenou mořskou hladinu, i její nekonečnost. Divák se stávává před obrazy Františka Záruby poutníkem vlastní duše, ne nepodobný tomu, kterého známe z obrazu Caspara Davida Fridricha „Poutník pozoruje moře oblaků“ z roku 1818. To co cítili tehdejší lidé skrze ústřední postavu poutníka, jaké byli jejich pocity a myšlenky v konfrontaci s absolutním jsoucnem přírody samé, bohužel dnes již nevíme, ale snad to byl tentýž hluboký subjektivní prožitek vlastního vědomí a existence v kontrastu s přírodou o jaký usiluje, byť jinými prostředky, východisky a také v jiné době, František Záruba.

Ak. mal. Jaroslav Klát

Mgr. František Záruba

nar. 12. července 1977 v Praze

studia:

1993 – 1997 střední umělecká škola SMUŠD v Praze 9

1997 – maturitní zkouška

1997-2001 - kursy figurální kresby, VŠ-UPRUM v Praze, AVU v Praze

od 2001 – Dějiny umění, FFUK v Praze

2004 – 2005 Zahraniční stáž, LMU Mnichov

2008 - magisterská zkouška, obhajoba magisterské práce Hrady Václava IV.

2008 - doktorandské studium, Dějiny umění, FFUK v Praze

výstavy (výběr):

1995 - Galerie Magnus

1994, 95, 97 - Galerie Vavrys, Praha 1

1996 - Arcibiskupské gymnázium, Praha 2

1996, 97, 99 - Kulturní centrum Spektrum, Praha 8 –Karlín

1997 - Galerie ETC Auxerre, Francie

1998 - Sonnenberg, Německo

1999 - Galerie Portyč, Písek

1999 - Zámecká galerie ve Strakoncích

1999 - Divadlo Pod Palmovkou

1999 - Galerie Pod Rotundou, Týnec nad Sázavou; samostatná výstava

2000 - Divadlo Jára Cimrmana v Praze; samostatná výstava

2000 - Galerie Salva Guarda, Litoměřice

2000 - Bistro u Páva, Praha; samostatná výstava

2000 - Salón českých, moravských a slezských malířů a sochařů 2000, Litoměřice

2001 - Art&Fashion Gallery Ivana Follová; Ungelt samostatná výstava

2001 - Internet@café.galerie, Praha 1; samostatná výstava

2001 – Galerie na ochozu, Karlovy Vary; samostatná výstava

2002 – Galerie Skarabeus, Praha

2002 – Galerie P+P Kobylka Praha

2002 – Salón českých, moravských a slezských malířů a sochařů 2002, Litoměřice

2002 – Galerie Ledeburské zahrady, Praha; samostatná výstava

2003 – Erpet golf centrum, Praha

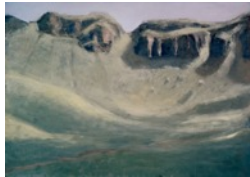
2004 – Nová síň, Praha

2004 – Hrad Houska

2005 – ART PRAGUE, Praha Mánes

2005 – Galerie 9, Klokočná

2009 – Galerie u Randů, Kyšice

1996-2000

Prokopské skály 1998, olej, sololit, 60x80

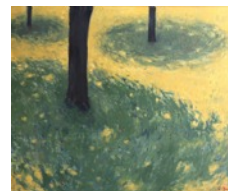
Zimní krajina, 2000, olej, plátno, 90x120

Křížová cesta, 2000, olej, plátno, 90x120

Pole, 2000, olej, sololit, 30x40

2001-2004

Branický most, 2004, akryl, sololit, 60/80

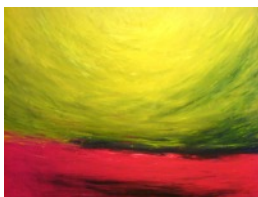
Žluté stromy, 2001, olej, plátno, 90x120

Bílá Labe 2002 , akryl, sololit, 60x80

Obzor 2002, olej, plátno, 100x120

2005-2009

Pole, 2005, akryl, sololit, 100/120

Krajina, 2009, akryl, sololit, 30/40

Krajina, 2009, akryl, sololit, 30/40

Krajina, 2009, akryl, sololit, 30/40

Zima, 2005, akryl, sololit, 60/80